

TORONTÁI

Ára: 1 Din	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Vel Becskerek, Obiljeva (Zápolya) u 1 Telefonszámok: Szerkesztőség 281 Kiadóhivatal 21 Sürgőnycim: Torontál, Veliki Becskerek	POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP Felelős szerkesztő: Dr. MARA JENŐ	Az előfizetés ára: Egész évre . 300 D Negyedévre . 75 D Félévre . . . 150 D Havonta . . . 25 D Hirdetések díjazás szerint Megjelenik naponta délben	Ára: 1 Din

Tisztviselők.

A napi sajtó és a nagyközönség napról-napra foglalkozik a drágaság kérdéssel és napról-napra kénytelen megállapítani, hogy a megélhetés, a kenyérkereset és gondja mindinkább elviselhetetlenné válik. Aki a drágaság emelkedésével lépést tud tartani, aki az áru megdrágulására megfelelő áremeléssel tud reagálni, azt a gazdasági viszonyok ijesztő rosszabbodása nem sújtja. De hányan vannak, akik elhelyezkedésükkel, foglalkozásuk megkövetelésénél fogva erre nem képesek, akik tehetetlenül kénytelenek nézni, mint emelkedik az ár körülöttük mindinkább magasabbra, akik lüktető aggyal és vérérejtékes homlokkal gondolnak a vészterhes, éhséget és nyomort jelentő holnapra?

Azok között, akik heroikus küzdelmet folytatnak a létért, első helyen a köztisztviselők állnak. Ez a kérdés, a tisztviselői nyomor megszüntetésének problémája, minden sürgetés, minden ostromló panaszolódás dacára a mai napig sínes még megoldva. És ez a mulasztás nemcsak az államot terheli, hanem az egyes városokat, községeket is. Aki meg akarja tudni, hogy Becskerek városának vez. fő tisztviselői mily fizetést kapnak, az tisztá és hamisítatlan képet fog nyerni a legteljesebb cífra nyomorságról, az elképedve fogja kérdezni, vajjon milyen életművészettel mentik át magukat a város tisztviselői egyik napról a másikra? A munka, a felelősség súlyától roskadozva, hű és becsületese kötelességteljesítés mellett, havi 1000 és 1500 dinár fizetéssel tegeztik a mi tisztviselőink nehéz életüket és évek hosszú során át a város közönségében nem tudott kialakulni az a meggyőződés, hogy ennek az áldatlan állapotnak véget kell vetni és végre valahára a megélhetési lehetőség szintjéig kell eljuttatni a tisztviselői kart.

Csak az a közigazgatás tudja szerteágazó munkáját maradék nélkül elvégezni, amelynek jól fizetett tisztviselői kara van, mert csak az a köztisztviselő fektetheti bele egész tudását, ambícióját és munkaképességét nehéz hivatásába, akit a megélhetés ezer apró gondjai nem gyötörnek. Ezt a kérdést nem lehet egyedül a takarékoság szűkebbül elve szerint megoldani, mert ezen a téren a rosszul alkalmazott takarékoság százszor is megbosszulja magát. De ettől eltekintve, egyetlen erkölcsi testület sem zárkozhatik el a mindinkább nehezebbé váló élet követelményei elől, egyetlen erkölcsi testület sem nézheti rideg könnyortelenséggel tisztviselőinek súlyos küzdelmét a létért. Ha valakinek, úgy éppen az erkölcsi testületnek kötelessége, a közért élő, dolgozó

és verejtékező alkalmazottjainak a normális megélhetés minden feltételét megadni és kötelessége anyagi ellenszolgáltatással megbeszélni a jól végzett munkát, fokozni a tisztviselő munkakedvét, sarkalni értékes ambícióját.

Ehelyett azt kell látnunk, hogy a gyéren szabott fizetésből a tisztviselő a hónap végéig megélni sem tud, hogy ruhára, cipőre, tüzelőanyagra sem telik ebből az ugyne-

vezett fizetésből és hogy eddig minden figyelmeztetés és minden kérésük sikert fülekre talált. Nem szorul sok bizonyításra, hogy ennek az állapotnak sürgősen véget kell vetni. Véget kell vetni nemcsak a nyomorgó tisztviselők miatt, hanem a köz érdekében is, amelynek megelégedett, lekes, szeretettel dolgozó munkásokra, nem pedig gondtól hajszolt napszamosokra van szükség.

Pasity visszaadta a megbízatást — a király azonban nem fogadta el.

Beograd, ápr. 23.

A kormányválság megoldásának második fázisa, a pártok közötti egyenetlenségek elsímitása, a kormány megalakítása és megszilárdítása nagy feladatot rótt a designált miniszterekre. Az első kísérletnek meg volt az az eredménye, hogy úgy a demokraták, mint a földművesek elvben hozzájárultak a koalíció megalakításához, a beleegyezés megadása előtt azonban súlyos feltételeket szabtak, amikre még a kormányba való belépésük előtt garanciákat kértek. Ezek a követelések késleltették a megegyezés létrejöttét és teszik bizonytalanná a tárgyalások eredményességét.

Ismeretes, hogy Pasity Nikola széles alapra fektetett koalíciós munkaképes kormány összeállítására kapott megbízatást. A munkakormány programja nemcsak a minden párttól általánosan sürgető fontosabb törvények meghozatalára, hanem további munkára készülne elő. Ennek a pontnál ütközik össze a radikális-párt akarata, a demokraták és földművesek követelésével, akik tudvaleg a fontos törvények gyors meghozatalát és az új választások kiírását kívánják a koalíciós kormánytól. Mivel Pasity megbízatása nem szült választást kiíró kabinet alakítására, új megbízatás vált szükségessé.

Davidovity Ljuba a demokratapárt vezére tegnap délelőtt tárgyalásokat folytatott Pasityval. A pártvezér újra hangsúlyozta, hogy a demokraták elvben hozzájárulnak a

koalícióba való belépéshez, de csak abban az esetben, ha a megalakítandó kormány a választások kiírására kap megbízatást.

Pasity Nikola a Davidovityval folytatott tárgyalás után a radikális-párt klubülésén vett részt, amelyen referált a demokraták követeléséről. Utána az udvarba hajtatott, ahol sürgős kihallgatásra jelentkezett a királynál.

Pasity kijelentette, hogy megbízatását nem tudja teljesíteni és ezért visszaadja a megbízólevélet.

A király nem fogadta el Pasity lemondását és felkérte, hogy folytassa a tárgyalásokat munkaképes koalíciós kormány megalakítására.

Pasity fogadtatása után a király meghívására Davidovity Ljuba jelent meg kihallgatáson. Politikai körökben élénken kommentálják Davidovity audienciáját. Egyesek úgy tudják, hogy Davidovity némiképpen engedékenységet mutatott a megegyezés iránt.

A kihallgatás után a demokrata képviselői klub ülést tartott, amely este nyolc óráig tartott megszakiadás nélkül. Davidovity Ljuba és Pribicevity Szvetozár az ülés befejeztével egy nyilatkozott újságírók előtt, hogy a radikális párttal megkezdett tárgyalásokat ma reggel folytatják.

Egy demokrata képviselő újságírók előtt kijelentette, hogy kilátás van arra, hogy rövid uralmi koalíciós kormány fog alakulni.

Megnyilt a második keleti konferencia.

A „Torontál” tudósítójának távirata.

Lausanne, ápr. 23.

A második keleti konferencia ma kezdődik meg. Ünnepeles megnyitás nem lesz, egyszerűen ott folytatják, ahol februárban félbe hagyták. Ma a bizottságok üléseznek, hogy megfárgyalják a legfontosabb vitás kérdéseken kívül a szerződés tervezet jogi természetű rendelkezéseit, amelyek a régi kapitulációk helyébe lépnek majd.

Bonar Law nem vonul vissza.

A „Torontál” tudósítójának távirata.

London, ápr. 23.

A Junior Imperial League mai ülésén Lord Curzon kijelentette, hogy a kormányelnök távozásáról szóló hírek nélkülöznek minden komoly alapot. Bonar Law egyáltalán nem szándékozik visszalépni.

Határozár Magyarország és Csehország között.

A „Torontál” tudósítójának távirata.

Prága, ápr. 23.

A minisztertanács április 20-ikán elhatározta, hogy további intézkedésig magyar állampolgároknak nem ad ki beutazási engedélyt Csehszlovákiába. Illetékes helyen nem ismerik azokat az okokat, amelyek a cseh kormányt erre az intézkedésre készítik. Kétségtelen, hogy a cseh kormány a cseh sajtónak a legutóbbi határcsúcs alkalmából tanúsított magatartásából meríti az erkölcsi támpontot ehhez az intézkedéshez.

Szigorítás a Ruhr-vidék megszállásában.

A „Torontál” tudósítójának távirata.

Brüsszel, ápr. 23.

A ruhrvidéki belga csapatokat legközelebb megerősítik, hogy a további bányák megszállása és a vasúthálózat szigorú felügyelete lehetővé váljék.

Ausztria reformja.

A „Torontál” tudósítójának távirata.

Genf, ápr. 23.

A népszövetség osztrák albizottsága összeült ma délelőtt. Elsőnek Zimmerman terjesztette elő jelentését, utána pedig Seydel a kormány és a nép nevében hangoztatta, hogy a szükséges reformokat készek mindenáron keresztül vezetni.

TÖZSDE

Április 23.

Beograd, (Zárlat.) London 459, Páris 650, Newyork 98, Genf 1795, Milano 488, Prága 59480, Berlin 10379, Wien 01392, Bukarest 49, Szófia 73, Bruxelles 199, Amsterdam 38—75, Varsó 25.

Zürich, (Zárlat.) Newyork 551, London 2566, Páris 3677, Milano 2730, Berlin 00210, Prága 1642, Wien 0007750, Budapest 011, Hollandia 216, Beograd 552-50, Varsó 00115.

Budapest, (Zárlat.) Newyork 4710—4860, London 21855—22455, Páris 316—326, Zürich 860—890, Milano 237—247, Berlin 1950—2050, Bukarest 23—25, Prága 13950—14550, Wien 660—680, Napoleon 17200, Beograd 47—49.

Kölesönt vesz fel a város.

Bekapcsolják a becskerek-i áramba a környéket.

— A „Torontál” tudósítójától. —
Beeskerek, ápr. 24.

Ismeretes, hogy a város még régebben pályázatot írt ki a városi villamni reorganizálásra. A villanytelep gépeit ugyanis, amelyek kivétel nélkül egy fázisúak, átdolgozzák három fázisúra. Az átjavított gépek lényegesen erősebb nyomást gyakorolnak az áramfejlesztőre, amely nemcsak Beeskerek város területén erősíti meg a világítást, hanem elláthatja árammal huszonöt kilométer körzetben az összes szomszédos községeket is.

A munkálatok elvégzésére több cég adta be ajánlatát. Az első határidőt, amely a napokban telt le, rövid időre meghosszabbították, mivel több vállalat jelezte ajánlatának elküldését s azok még nem érkeztek meg. A tegnapi délelőtti tanácsülésen csupán ezzel a kérdéssel foglalkoztak, hogy az ügy sürgösségére való tekintettel, mielőbb meghozhassák a döntést. Felbontották az összes terveket és röviden átfutották az előzetes költségvetéseket. A kötetekre terjedő terjedelmes rajzokat tanácsi határozat alapján átadják a villanygyári igazgatónak, aki szakszerűleg átvizsgálja a terveket és véleményt ad felőlük.

A villanytelep reorganizálása előreláthatólag néhány millió dírt emézt fel. Ezt az összeget a községi pótdából semmiesetre sem tudják fedezni s így valószínűleg szükség lesz nagyobbösszegű hosszabb lejáratú kölcsönre. A városnál eleinte ugyan az volt a terv, hogy a községektől, amelyek bekapcsolódnak az áramszolgáltatásba, eléget vesznek fel, ezt azonban utóbb elvetették, mert nem találták eléggé célszerűnek.

A városnál most az a nézet került felszínre, hogy előbb kiépítsék a villanytelepet s csak azután kezdessenek érintkezést a községekkel.

Pressziót Németországra!

A „Torontál” tudósítójának távirata.

Páris, ápr. 23.

Poincaré Toursban beszédet mondott, amelyben kijelentette, hogy a Ruhrvidékre azért mentek a franciák, hogy biztos zálogot nyerjenek.

„A német ellenállás, a sztrájkok — mondta Poincaré — kényszerítettek bennünket arra, hogy operációnknak komolyabb katonai jellegű adjunk és Németországra a pressziók egész sorát fejtsük ki, amelyekhez nekünk a versaillesi szerződés jogát ad. Ha Németország azt adja ürügyül, hogy a mi igazságunkat nem ismeri, akkor nemcsak rongynak mondja a diplomáciai aktákat, hanem megérti a többi népeket és tévútra akarja őket vezetni azzal, hogy a legbiztosabb tényeket állandóan meghamisítja.

A német külügyminiszter azon állítja, hogy januárban harminc milliót ajánlottak föl, valótlan. Sohasem ajánlották ezt föl. Most is csak azért teszik, hogy a szociálistáknak kedvezzenek. 1921 májusában 132 milliót fizetésre kötelezte magát Németország, amely összegnek 1923-ban egy negyedet sem ajánlotta föl. Nem tehetjük ki magunkat folytonos csalódásoknak.

Katholikus Internacionale alakul.

A „Fehér Internacionaleban” egyesítik a világ katolikussait. — Nemzetközi katolikus konferencia lesz Rómában. — Mi lesz az új Internacionale programja?

Wien, ápr. 23.

Mint illetteke, helyről értesülünk, az olasz katolikus néppárt vezére, Don Sturzo a közeli napokban Wienbe érkezik. Don Sturzo wieni látogatásának célja összefüggésben van az olasz katolikus néppárt hatalmas tervével, a Katholikus Internacionale megszervezésével. Az olasz pártvezér ez irányban az osztrák keresztényszocialista pártok vezetőivel fog tanácskozást folytatni.

Osztrák keresztény szocialista körökből Don Sturzo látogatására és a katolikus internacionale megalapítására vonatkozólag a következő felvilágosítást kaptuk:

Az olasz kezdeményezésre megszervezendő katolikus internacionale a szocialista internacionale, ellensúlyozására alakul. Tekintettel erre a célra, a neve Fehér Internacionale lesz. Mint ismeretes, a terv az olasz katolikus pártoké s így ennek az új Internacionálnak

a székhelye is Olaszország lesz. Az olasz vezetők először a német és osztrák katolikus pártokat akarják bevonni. Ha a három ország erős pártjai már be vannak szervezve az internacionaleban, úgy az már megalakultnak tekinthető és valószínűleg meg is tartja első hivatalos kongresszusát, a jelek szerint Rómában. Természetes, hogy az olasz, osztrák és német katolikusok szövetsége még nem jelenti az Internacionale-t, lévén három nemzetbeli szövetsége még nem nemzetközi, de remélhető, hogy alapos propaganda után az összes európai nemzetek katolikussai is csatlakozni fognak. A Fehér Internacionale célja, mint ahogy már említettük, a szocialista II. és III. internacionale-énak az ellensúlyozása, tehát céljai nagyjában megegyeznek azokéval, természetesen keresztény felfogásban és nem az osztályharc, hanem a keresztény szeretet alapján.

Németország a tönk szélén áll.

— A „Torontál” tudósítójának távirata. —

Páris, ápr. 23.

Loucheur a kereskedők és iparosok párisi nagygyűlésén tegnap beszédet mondott, amelyben az európai országok gazdasági problémáival foglalkozott. Loucheur kijelentette, hogy

Németország a tönk szélén áll és remény sincs arra, hogy a márkát stabilizálni lehessen. Egy esetleges stabilizáció esetén is Német-

ország évente legfeljebb öt-hat milliárd aranymárkát lesz képes fizetni, de csakis dologi szolgáltatások formájában. A készpénzfizetés mindét országot tönkre tenné.

Németországnak szüksége van egy nemzetközi kölcsönre, hogy termelését fokozza és kötelezettségeinek megfelelhessen.

Rosenberg azon kijelentésére, hogy erőszakos eszekezdeteinkkel szembe állítja Bismarck vaskancellár annakidején tanúsított böles mérsékletét Franciaországgal szemben — reagálni kívánok. Bismarck azzal fenyegetődött, hogy megerősíti a franciaországi német sereget, ha a párisi kormányösszeletében nem áll be politikai változás. Kijelentette, hogy a katonai pótkiadásokat Franciaországra hárítja. Mit szólna a német birodalom, ha Bismarck példáját követve, mi is így beszélünk vele és egy új háború lehetőségét emlegetjük. Merész paradoxon, ha a vaskancellár jóakarásával és szelidségével hozakodnak elő.

A német külügyminiszter a birodalmi gyűlésen azt jelentette, hogy a lefegyverzést pontosan végrehajtották. Erre azonban világosan rácsúfolnak az ellenőrző bizottságok jelentései, a passani, Ingoldstadi és stettini súlyos események. Erre vonatkozólag a német kormány nem hajlott a többszöri figyelmeztetésre, hanem ezzel szemben a

rendőrség számára egy olyan utasítást dolgozott ki, amely a rendőrséget hadi szervezetté teszi és amely alapján lehetővé válik a rendőrségnek hadseregként való igénybevétele.

A német birodalom maga hirdeti, hogy Európa békéje addig nem le-

het meg, míg Németország és Franciaország közt megegyezés nem jön létre. A közeledés lényeges feltételei két szóban foglalhatók össze: jóvátétel, bizto-ítékek!

Hősi halottaikkal szemben akkor rójuk le hódolatunkat, ha nem engedjük, hogy győzelmünk gyümölcsét kitépjék a kezünkől. Nem akarunk olyan helyzetbe kerülni, hogy újra erőfeszítéseket kelljen tennünk, áldozatokat kelljen hoznunk.

A német-párt és a koalíciós kormány.

Dr. Neuner képviselő nyilatkozik a klub állásfoglalásáról.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, ápr. 24.

Tegnap délelőtt rövid időre, átutazóban Beeskereken tartózkodott dr. Neuner Vilmos nemzetgyűlési képviselő, akif tudvalevőleg németpárti programmal, a beeskerek-kikindai kerületből küldtek be az új szkupstinába. Neuner dr., aki egyúttal a német képviselői-klub titkára is, ez alkalommal fogadta a „Torontál” munkatársát és felvilágosítást adott a pártnak az alakuló koalíciós kormánnyal szemben elfoglalt álláspontjáról.

Neuner dr. nagyon tartózkodóan,

diplomátikus óvatossággal felelt a feltett kérdéseinkre. Arra a kérelmünkre, hogy mondjon valamit a német-párt és a radikális-párt között lefolyt tárgyalásokról, késett a válasszal s csak rövid szünet után mosolyogva felelt:

— A radikális-párt mindegyik politikai táborral folytatott tárgyalásokat, ezek azonban legfőképpen informatív jellegűek voltak. Természetes, hogy Pasity megbízottai a német képviselőkkel is érintkezést kerestek. A tárgyalások, jegyzete meg, szintén csak információkra és a követelések felsorolására szorítkoztak.

— A kormányválságban milyen megoldást remél képviselő ur?

A mai nap döntő jelentőségű. A mai napon feltétlenül olyan lépések történnek, amelyek fixírozzák az új kormány összeállítását. Hogy milyen lesz az új kabinetalakulat, kik vesznek részt a koalícióban, arról még nem nyilatkozhatom.

— A német-párt állásfoglalásáról kérnék valamit...

— A német-klub, mint egy nemzetiségi kisebbségnek parlamenti képviselője nem tehet mást, mint bármelyik más nemzetiségi klub tenne, hogy tuduillik azt a táborot támogatja, amely a legtöbb kedvezményt garantálhatja. Ezt a szempontot tartja szem előtt a koalícióval szembeni állásfoglalásnál is.

HIRES

Apr. 25. 1595-ben született Torquato Tasso, a „Meggzabadított Jeruzsálem” c. világhírű eposz szerzője.

1599-ben született Oliver Cromwell angol államférfi.

Halálozás. Mély részvétellel vesszük a hírt, hogy székelyudvarhelyi özv. Solymossy Lajosné sz. Brájer Mária leánya, székelyudvarhelyi Solymossy Mária hosszas szenvedés után folyó hó 23-ikán elhunyt. Az elhunyt fiatal asszony évekkel azelőtt általános kedvelt tagja volt a beeskerek-i ur-i társadalomnak, majd Wienbe költözött, ahol művészi képességeinek hódolva, a festőművészet terén szép sikereket ért el. Körülbelül két évvel ezelőtt végzetes betegség lepte meg, amely ágyának döntötte és azóta súlyos betegen feküdt egy ideig Wienben, majd családjá hazaszállította és azóta itthon ápolták. Az utolsó hetek kínos szenvedésétől tegnap délelőtt megváltotta a halál. A gyászbeszéd az egész városban, ahol az elhunytat mindenki ismerte és szerette, őszinte részvétet keltett. A meghaldogult temetése 24-iken, kedden délután 3 órakor lesz a Deák Ferenc-utca 13. sz. alatti gyászszobából.

Nyári időszámítás Angliában. Anglia területén május elsőjével életbeléptetik a nyári időszámítást.

Autóelgázolás. Budapestről jelentik, hogy herceg Odesealehi autómáma délelőtt elgázolta Kövér Ferenc gimnáziumi tanulót. A vizsgálat megállapította a herceg autóvezetőjének bűnösségét.

Lényegtelen változások a piaci árakban.

Két hónap óta néhány százalékos drágulás. Mit mond a hivatalos statisztika.

— A „Torontai” tudósítójától. —

Beeskerek, ápr. 24.

Bicenko festőművész képiállítása. Bicenko festőművész, akinek nagy kvalitásai ismeretese a beeskereki műértő közönség előtt, összegyűjtött újabb munkáiból képiállítást rendezett a Vojvodina (Rózsá) kávéház különtermében. A kiállítás, amelyen sok magas értékű, érdekes felfogású festmény látható, még csak egy-két napig marad nyitva. Az érdeklődés, mely a festőművész munkái felé irányul, remélhetőleg még fokozódni fog és sokan keresik fel a képiállítást.

Robbanás egy katonai laboratóriumban. Kragujevácról jelentik: Egy ottani katonai vegyészeti laboratóriumban tegnap robbanás történt. Az épületben a kérdéses időben szerencsére senkisé nem tartózkodott és így emberéletben nem esett kár. Az anyagi kár jelentékeny.

Pusztít a takonykór. Magyarországon az állatok között fellépett takonykór miatt hét lovat pusztítottak el. A járvány továbbterjedésének megakadályozására a hatóságok minden intézkedést megtek.

Szép a családi béke. Bugár Szima románécskai földműves összevezett sógorával, Bugár Perszával. A vezekedés hevében Bugár a földre teperte sógorát és alaposan helybenhagyta. Az écskai esendőrség könnyű testisértés címén megindította az eljárást.

Tánciskola-megnyitás. Van szerencsém a n. é. közönséget és a t. ifjúságot értesíteni, hogy kedden, május hó 1-én, a Kaszinó ujonnan átalakított éttermében tánciskolát megnyitok. Beiratkozni lehet előzetesen 30-ikán délután 3-5-ig és 7-9-ig, a megnyitás napján pedig az oktatási idő alatt, 5-7-ig és 8-11-ig. Vasárnap, április hó 29-én ismerkedési vendégsztély, este 8-11 óráig. Szíves pártfogást kér tisztelettel Butor Károly okl. táncitanító és Mesznik Ferenc táncitanító.

Öngyilkos alezredes. Sarajevóból jelentik: Mihajlović alezredes tegnap a tiszti pavillonban a második emeletről lengrott és szörnyethalt. Az alezredes azért követte el tettét, mert egy gyilkosságra való felbujtással vádolták s bármennyire kérte, hogy ügyének kivizsgálására egy másik bizottságot küldjenek ki, nem tettek eleget a kérelmének. A bizottságban állítólag ellenégek voltak, akik szánt-zándékkal súlyosbítták a vádat.

A hölgyközönség figyelmébe. Ondolás, hajmosás, arcmasszázs, vibrálás és gőzölés. Hajfestés minden színben kizárólag csakis L'Oreal „Henne”-vel. Készíték a legmodernebb frizurákhoz transformációkat. Krainer fodrász. Alexandrova (Fő) utca.

Herczeg Ferenc képes irodalmi hetilapjának, az Uj Időknek IV-ik számában folytatódik Herczeg Ferenc nagyszerű vigjátéka a Sirokkó és Rudolph Stratz érdekes regénye, Az óriás ökle. Azonkívül közli a lap Moly Tamás elbeszélését, Pekár Gyula, Lyka Károly, Pásztor Böske cikkeit, Kálmán Jenő humoros írását, Gálfalvy Zoltán és Szenttamási Alma verseit, számos művészi és időszerű képet és a lap rendkívül kedvelt rovatait, a szerkesztői üzeneteket és a szépségápolást. Az Uj Idők előfizetési ára negyedévre 50 dinár. Intézkedési számot kívánatra ingyen ad a kiadóhivatal: Budapest, VI., Andrássy-ut 16.

Nikkelezni, galvanizálni Krausz és Veliki Beeskerek. Telefon 329.

A legutóbbi időben a drágulási folyamat, amely már évek óta rendületlenül kísér, mintha kissé alábbhagyott volna. A csaknem naponta növekedő drágaság két hónappal ezelőtt megállt egy bizonyos magasságnál s azóta nem hozott különösebb változást. Nem mondhatjuk, hogy ez a bizonyos magasság, az előbbi árakhoz viszonyítva alacsonyabb volt s nem állíthatjuk azt sem, hogy a drágaság révbefutott, de határozottan kedvező jelenségnek tartjuk az áruk stabilizálódását. Pillanatnyilag nem érezzük a gazdasági jelenségek jó tulajdonságait, mert az élet olesóbbodása még nem következett be s előrelátólag még hosszú ideig nem lehet erre biztató kilátás sem, de nem szabad elfelejtenünk arról, hogy a tartós olesóbbodás csak stabilizálás után állhat be. Pillanatnyi árulázmások sohasem voltak jó hatással, akár lefelé, akár felfelé tendáltak is az árak, mert mindig ideiglenes tartó behatások irányították s nem a rendes drágulási vagy árcsökkenési folyamat.

Az üzleti cikkek árainak összehasonlítása nagy feladat és pontos képet még nagy munka árán is nehezen kaphatunk. Az árak itt kevésbé voltak stabilisak. Alig van árucikk, amelynek ára a legutóbbi két hónap alatt nem változott. Egészen más a helyzet a piaci áraknál, ahol a legtöbb cikknek még ma is az az ára, mint két hónappal ezelőtt volt. Ha a két összeg közötti különbséget pontosan kiszámítanók is, végső esetben maximum négy-öt százalékos drágulás állapítható meg. Mivel pedig ilyen csekély eltérés többször bekövetkezik s nem jelent tartós állapotot, vitássá válik ez a néhány százalékos differencia is.

A helyi hatóságok napról-napra pontos nyilvántartást vezetnek a piaci árakról, amelyeket időnkint

beszolgáltatnak a központi statisztikai hivatalnak. A kimutatásból kiirtuk a február 21-iki és április 21-iki árakat, amelyek táblázatba foglalva így szólnak:

	Február 21-én	Április 21-én
Marhahús	15—16	17—18
Borjúhús	19—20	20—22
Sertéshús	20—22	22—24
Júhús	12—13	13—14
Bárányhús	16—17	17—19
Zsir	34	36
Burgonya	2	3
Savanyu káposzta	4	4
Káposzta	2	2
Vöröshagyma	5	5
Fokhagyma	9	9
Bab	5	6
Zöldség	1—2	1—2
Juhúró	16	25
Tehéntúró	8	10
Vaj	32	32
Liszt	6—6.50	6—6.50
Kávé	30—40	30—40
Paprika	30—40	30—40
Szarvasmarha (élősúly)	11	11
Sertés (élősúly)	22	22
Borjú (élősúly)	10—12	10—12
Buza	400—430	400—500
Tengeri	240—245	250
Arpa	260	270
Zab	250	265
Széna	130	130
Szalma	85	85
Tojás (darabja)	1—2	1—2
Tyúk	35—50	35—50
Kacsa	50—60	50—60
Liba	100—120	100—120
Pulyka	120—140	120—140

Az árak megfelelőnek a február 21-iki és március 21-iki átlagáraknak s amely árucikkek nem volt kialakult egységes ára, két számot jelez a kimutatás. Hogy milyen eredményeket fűzhet a fogyasztóközönség a jövő hónapokhoz, remélhetőleg nagyobb áringadozás valamilyen irányban, arra egyelőre még megközelítőleg sem lehet következtetni. A május havi áralakulás egyelőre még a jövő féltett titka.

• **Átutalások, hitellevelek és csekkek** az összes bel- és külföldi piacokra, valamint **valutabiztosítások** árukihívételre kaphatók — a beogradi pénzügyminisztérium felhatalmazása alapján — a Szerb Szövetkezeti Bank R.-T. fiókjánál (Srpska Zadržna Banka D. D.), Veliki Beeskerek. — Telefon 43 és 47.

Fantasztikus rablómerénylet a tengeren. Egy kínai banda rendkívül nagyarányú rablómerényletéről számolnak be az angol lapok. A kínai banditákból álló banda, amely a rablást tervezte és végrehajtotta, magán a hajón helyezkedett el és teljesen fölfegyverkezve támadt a hajósokra és az utasokra, akik ilyen támadásra egyáltalában nem voltak elkészülve. A rablók elsősorban a kapitánnyal és a tisztekkel, valamint a matrózokkal végeztek és azokat, akik ellenállottak, egyszerűen lelőtték, míg a többieket a kapitánnyal együtt megkötözték és bezárták. A bandának egy elegáns hölgy volt a vezére, akinek arcát alarc fűtötte. Ez a nő szintén revolvért tartott a kezében és az volt a főgondja, hogy a

nőutasok ékszeréhez jusson. El is szedte valamennyiét és pedig annyi ügyességgel, hogy senki sem volt képes bármit is elrejtetni. Mikor minden női ékszer a kezébe jutott, azokat a hölgyeket vette szemügyre, akiken udvratu és jobbminőségű ruha volt. Ezekkel levette úgy a szoknyákat, mint a bluzokat, hogy a maga használja. Különösen a jószabású öltözékekre vetette magát és pedig nagy szakértelemmel. A kirabolt utasok egyhangulag azt állítják, hogy a női banditakapitány kitűnően beszél angolul is, meg kínai nyelven is és minden valószínűség szerint az angol uri társadalomból való. Ez a rablási eset persze óriási feltűnést keltett és az angol követ ség erélyes fellépése következtében a kínai hatóságok nagyarányú vizsgálatot indítottak, de eddig minden eredmény nélkül.

• **Átutalásokat és csekkekiírásokat** — a fennálló miniszteri rendeletek értelmében — **Wien, Prága, Budapest, Berlin, Temesvár** valamint a többi összes külföldi piacokra, to-

vábbá exportőrök részére **valutabiztosításokat** legjutányosabban eszközöl a **Nagybeeskereki Takarékpénztár**, Veliki Beeskerek, Koronaszálló épület. Telefon: Pénztár 16. Vezérigazgató 52.

Sport

A budapesti vasárnapi eredmények.

FTC—MTK 2:0 (1:0). A vereség az MTK-t elűtötte a bajnokságtól.

UTC—Törekvés 3:0 (0:0).

III. ker.—VAC 2:1 (1:0). VAC csapata kezd letörni.

KAC—BTC 0:0. A BTC esatársora volt jobb a KAC-ban a védelem.

Vasas—Müegyetem 3:1 (1:0). A müegyetemisták kiesése az első osztályból most már valószínű.

Zugló—MAC 2:0. A MAC veresége szintén kieséssel fog járni.

Franciaország—Svájc válogatott 2:2 arányban eldöntetlenül végződött.

Athletika.

Ausztria, Olaszország és Magyarország három legkiválóbb athlétája mérkőzött 100, 800 és 5000 méteres futásban. A 100 m. síkfutásban első Gerő (magyar) 10.8 mp. osztrák és magyar rekord beállítva, 2. Rausch (osztrák), 3. Zucca (olasz). A 800 m. síkfutásban: 1. Benedek (magyar) 2.008 mp. 2. Cominotti (olasz), 3. Fried (Ausztria). Az 5000 m. síkfutásban: 1. Ambrózi (olasz), 2. Némethy (magyar), 3. Haidegger (Ausztria). A verseny pontversenyt alkotott a mérni alszövetség serlegéért. Végeredményben: 1. Magyarország 8 ponttal, 2. Olaszország 7 ponttal, 3. Ausztria 3 ponttal.

Csicserin titkára a budapesti bíróság előtt.

Egy hírhedt kalandor pályája.

Budapest, ápr. 23.

Rossz emléket hagyott maga után Európaszerte mindenütt, ahol csak megfordult, az a Zweybrück Zdenko nevű kalandor, aki család vádjával terhelten kerül rövidesen a büntető bíróság elé. Zweybrück vagyonos oroszországi német család sarja. A cári uralom idején nagybirtokos volt. Amikor az orosz bolsevisták magukhoz kerítették a hatalmat, elkobozták az ő földbirtokát is. Zweybrück azonban csöppet sem esett kétségbe. Eszébe jutott, hogy valamikor tiszt volt a cári hadseregben. Erre hivatkozva kinevezte magát kitűnő katonának és szolgálatra jelentkezett a vörös hadseregben.

Kommunista egyáltalában nem volt, de azért ravaszul megtudta győzni föllevalóit tizenhárom próbas „elvhűségéről.” Rövid idő alatt többször előléptették, sőt utóbb kitűnő szolgálatának jutalmául, berendelték a külügyi népbiztoságba. Ott első dolga az volt, hogy közelébe férközött Csicserin külügyi népbiztosnak és ravaszágával teljesen megnyerte magának ezt a különben eléggé gyanakvó természetű politikus. Csicserin annyira meg-

4. o
egy
két
ma
CSÓ
V. B

Ker
bu

637

né
gé
Sc

A

68
Tr
Ci

a

kedvelte, hogy magántitkárul vette maga mellé. Amikor aztán a külügyi népbiztos kormányának megbízásából a genai konferenciára utazott és nemhogy különösen megbízható emberrel akarta elkísérteni magát, Zweybrücköt vitte el. Bizalma pedig odáig terjedt, hogy Genában az orosz delegáció pénzeinek kezelését ő rá bízta. Zweybrück azzal hálálta meg a bizalmat, hogy a rábízott pénzből 20.000 svájci frankot elsikkasztott, mire Párisba szökött.

A francia fővárosban nem tetszett neki az élet, nyilvánvalóan azért, mert szélhámosságokra nem igen nyílt alkalma. Rövid idő múltán már Berlinben termett, ahol éppen akkor a márka árfolyamának nagymértékű leromlása mindenképpen elősegítette az idegen valutával rendelkező siberiek manipulációit. Az elsikkasztott svájci frankokon házakat vásárolt, majd ismét nyereséggel adott tul rajtuk. Később áruüzletekkel kezdett foglalkozni, de ezek már nem sikerültek. Majd kártyaklubokba látogatott, de ott még kevésbé kedvezett neki a szerencse. Végre annyira kifogyott a pénzből, hogy ismét a szélhámossághoz folyamodott. Mindenfelé mint Csieserin titkára szerepelt és az orosz szovjet nevében kötött üzleteket, amelyeknek persze nem volt semmiféle tárgyi alapjuk. Amikor aztán megtudta, hogy egynéhány kereskedő Moszkvában érdeklődött kiléte után, hamarosan megszökött Berlinből és Wienbe tette át hadiszállását. Az osztrák fővárosban óva-

tosan hallgatott Csieserinről, le is tette a Zweybrück nevet és mint a cári hadsereg emigrált őrnagya szerepelt most már báró Rheinhold Egon néven. Megélni azonban ebből a szép névből természetesen nem tudott, így hát ismét szélhámosságokkal próbálkozott meg. A vége megint az volt, hogy megszökött, még pedig Budapestre.

Itt aztán visszavetett Zweybrück Zdenkóvá, akinek, mint kereskedői körökben sok hamisított okirattal bizonyítgatva előadta, elsőrendű összekötöttései vannak a moszkvai szovjetkörökkel és az orosz kormánynak berlini kereskedelmi képviselőjével. Rá is tudott beszélni egy előkelő budapesti vas-nagykereskedőt, aki előtt mint előkelő külföldi vasiparrézkéntársaság igazgatója is szerepelt, hogy vele együtt vállaljon nagyobb vasszállítást a moszkvai szovjet részére. Erről a közös üzletről szerződés is készült közjegyző előtt. Amikor már itt tartottak, Zweybrück egy külföldi pénzküldemény postai késésére hivatkozva, két napra kétszáz ezer koronát vett kölcsön üzlettársától. A pénzzel azonban eltűnt és csak akkor vált ismét láthatóvá, amikor a nagykereskedő följelentése a fővárosban bujkáló embert hetek múlva elfogta a rendőrség. Eleinte a méltatlanul üldözött ártatlanságot adta, de később bünbánóan elmondta az egész változatos szélhámosi multját.

A bíróság előreláthatóan hosszabb időre téltenségre kényszeríti majd a kalandos véri Zweybrücköt.

Juta spoločnosť s. r. o. Prag.

Vezérképviselő az SHS királyság részére:

Liebmann Stein Zagreb, Boškovičeva ul. 29. a/XX.

Bánati képviselő:

FREISCHBERGER LIPÓT VELIKI BECSKEREK.

Sürgőnycim: Fleischberger.

Telefonszám 149.

Allandó gyári raktár gabona- és liszt-
zsákok-ban és egyéb jutaárukban.

Billiárdasztal-posztó, férfi-, fiu- és gyermek-öltönyök, raglánok, felöltők, pantalonok

mérték utáni rendelések, e szakmába
vágó cikkek stb. beszerezhetők

Goldschmidt Lipót cégne V. Bečkerek, Alexandrova u. 24.

MÉSZ,

beocsini portlandcement

715 kisebb tételben és vagontételekben:

alabastromgipsz. surlahomok, fedéllemezzel, elszigetelőmezzel, cementapok, mozaikapok, csövek, vályuk, lépcsők kaphatók

Özv. Guttmann Jakabné és Fiaival V. Bečkerek.

PALMA

kautsuk-talp
és sarok

Előnyök!

Olcsóbb és sokkal tartósabb mint bőr!
Védelem nedvesség és hideg ellen!

Teljesen jó állapotban levő, egész műhelyre való

kovácsszerszám eladó.

762

Bővebbet: **Mohaupt Antal, Écska.**

Házvezetőnő

kerestetik.

Cím a 767

Torontál kiadóhivatalában.

Elsőrendű méész

kapható és azonnal szállítja kedvező árak mellett az

Egyesült Mészművek Rt.

Zagreb, Bogovičeva u. 3. Telefon 5-55.

661

ELADÓ

egy ágy, egy szekrény,
egy szobaasztal és 2 szék.

Zmaj Jovina (Mária Terézia) u. 8.
kapu alatt jobbra. 759

Bérbeadnók

esetleg eladnók teljesen újonnan átépített 25 vagonos

uszályunkat.

753

Levélbeli érdeklődések MILKO VILMOS
ÉS FIAI, Novi Bacsej, címre intézendők.

Sarokház

üzlettel vagy anélkül
jutányos áron azonnal eladó.

764

Érdeklődni lehet: II. külker. 125. sz.
a Geyer-féle vendéglővel szemben.

**Gyermek-
ágy eladó.**

Vatrogasna (Hadzsics Lázár) u. 8.

Eladó ház szabad kézből.

Van 13 szoba a mellékhelyiségekkel.
A hely nagysága 630 m². Bővebbet: 714

Kiszinszkinél Veliki Bečkerek.
Vojvode Bozse (Juránics) utca 46. sz.

Építők és kereskedőknek

ajánlok kömentes darabos la

meszet

706

azonnali szállításra a legolcsóbb árban
vagon-tételben, közvetlen a meszétől.

Bertalan Manó Debeljacsa.

Alulírottak **megvettük** a Torontáli Agrárbank
Aleksandrova ulica 621. szám alatti 761

fűszer- és csemegeüzletét

és a saját nevünk alatt fogjuk tovább vezetni. Amidőn biztosítjuk a t. fogyasztóközönséget, hogy elsőrendű bel- és külföldi áruinkkal, pontos és szolid kiszolgálásunkkal a legkényesebb ízlést is kielégíthetjük, kérjük továbbra is szíves támogatásukat és vagyunk teljes tisztelettel

Dankovics és Radanov.